

um sínum til sóknar að Felli, en allir aðrir bæir í Höfðasókn sameinist Hofssókn, og gjaldi þangað kirkjugjöld.

40
27. febr.

6. Að Hofssókn leggist til Fellsprestakalls, að óskertum tekjum þess, eptir nógildandi lögum.
7. Að andvirði hinnar niðurlögðu Höfðakirkju og áhafða hennar, svo og 40 krónur af sjóði kirkjunnar með öllum tekjum hennar frá fardögum 1889 til þess hún verður niður lögð, sem núverandi eiganda ber að láta greiða af hendi með kirkjunni, skiptist milli Hofs og Fellskirkna eptir sama hlutfalli og 5 síðustu ára meðaltal af upphæð kirkjugjalda frá þeim bæjum í Höfðasókn, er leggjast til hvorrar kirkjunnar fyrir sig.
8. Að kollektupeningar Hofspinga verði lagðir Hvammi í Laxárdal.
9. Að ljensjörð Hofspinga, Brúarland, og endurgjald Hólamötunnar, 80 pd. smjörs, er greiðist úr landssjóði til sama brauðs, hverfi með Miklabæjarsókn til Viðvíkurprestakalls.

Þetta tilkynnist yður hjer með, háæruverðugi herra, til þóknanlegrar leiðbeiningar og til frekari birtingar og ráðstöfunar.

Brjef landshöfðingja til amtmannsins yfir norður- og austuramtinu um 41 sveitfesti þurfalings. — Með þóknanlegu brjefi, dags. 5. desbr. f. á., hafið þjer, herra 27. febr. amtmaður, sent mjer erindi með einu fylgiskjali frá hreppsnefndinni í Skriðuhreppi innan Eyjafjarðarsýslu, þar sem hún áfrýjar til mín úrskurði yðar, dags. 15. júlí f. á., sem ákveður, að Sæunn nokkur Pjetursdóttir skuli álitast sveitlæg í nefndum hreppi, og hafið þjer enn fremur sent 15 skjöl, málinu viðvíkjandi.

Út af þessu skal yður hjermeð þjónustusamlega tjáð, að með því að vist Sæunnar á Krossastöðum 1878—79, eptir því sem fram er komið og eins og frá er skýrt í úrskurði yðar, að eins virðist hafa verið til málamynda og til þess að fara í kring um fyrirmæli laganna um sveitfesti eptir 10 ára samfleytta dvöl, þá skal úrskurður yðar í máli þessu óraskaður standa¹.

1) Úrskurður amtmannsins í máli þessu er svo hljóðandi:

Eptir að hafa meðtekið þóknanleg brjef yðar, herra sýslumaður, dags. 2. f. m. og 9. þ. m., og þar með ítarlegri skýrslur þær, er amtið hafði æst eptir um ágreining þann, sem orðið hefir milli yðar og sýslumannsins í Skagafjarðarsýslu um sveitfesti Sæunnar Pjetursdóttur á Neðstalandi, legg jeg svolátandi úrskurð á þetta mál:

Eptir þeim skýrslum, sem fyrir liggja, er Sæunn Pjetursdóttir fædd 12. apríl 1827 í Víkurkoti (eða Vikarkoti) í Akrahrepp innan Skagafjarðarsýslu, og fór úr þessari sveit sinni vorið 1869 í Skriðuhrepp innan Eyjafjarðarsýslu, þar sem hún dvaldi fyrst 2 ár á Hraunshöfða og svo 7 ár á Efstalandi, en samkvæmt tveimur prestsvottorðum er hún talin burt vikin þaðan vorið 1878, að Krossastöðum í Glæsibæjarhrepp, og vorið 1879 talin aptur inn komin í Skriðuhrepp, annaðhvort að Efstalandi eða að Staðartungu, þangað er hinir fyrri húsbændur hennar, þau systkinin Sigurður Sigurðsson, nú á Öxnholi, og Hallfríður Sigurðardóttir, fluttu sig sama vorið. Síðan hefir hún dvalið í Skriðuhrepp og orðið þurfandi sveitarstyrks haustið 1887, sem hreppsnefndin í Akrahrepp hefir neitað að endurgjalda Skriðuhrepp.

Úrslit þessa máls eru undir því komin, hvort svo verði álitid, að sveitfestisdvöl Sæunnar í Skriðuhrepp hafi slitnað við veru hennar á Krossastöðum í Glæsibæjarhrepp 1878—79.

- 42 Brjef landshöfðingja til stiptsyfirvaldanna um lántökuleyfi handa presta-
27. febr. kalli til húsabyggingar. — Samkvæmt tillögum yðar, herra amtmaður og háæru-
verðugi herra í póknanlegu brjefi, dags. 23. p. m., og eptir beiðni prestsins að Hvammi
í Norðurárdal, sjera Gísla Einarssonar, er hlutaðeigandi prófastur hefur mælt með, vil
jég hjer með veita samþykki mitt til þess að tjeður prestur taki lán handa nefndu
prestakalli, að upphæð 2650 kr., sem þó ekki fæst úr landssjóði, til að byggja á
staðnum sterkt og vandað timburhús 12 álna langt og 9 álna breitt með porti og
múruðum kjallara undir úr grjóti, en þó er lántökuleyfið bundið þessum skilyrðum:
1. að af láninu sjeu um leið og það er tekið borgaðar eptirstöðvar 600 króna láns
þess, sem tekið var uppá prestakallið til kirkjubyggingar 16. sept. 1879 og sem nú
standa eptir af 150 kr.
 2. að lánið endurborgist með að minnsta kosti 130 kr. á ári 5 fyrstu árin eptir að
það er tekið og síðan með eigi minna en 100 kr. árlega auk vaxta.
 3. að tekjur prestakallsins og sjerstaklega tillag það úr landssjóði, er braudið nýtur
sje að veði fyrir höfuðstól lánsins með vöxtum.
 4. að presturinn byggi hið umrædda timburhús sama árið og hann fær lánið.
 5. að húsið sje að öllu leyti traust og vandað með járnþaki og járnvarið mót helztu
regnuáttum, og með því fyrirkomulagi og herbergjaskipun, sem prófasturinn sam-
þykkir, svo og að byggingin fari fram undir tilsjón hans.
 6. að presturinn váttryggi húsið gegn eldsvoða fyrir að minnsta kosti 3000 kr. og haldi
því sífellt í slíkri tryggingu undir eptirliti prófasts.
 7. að eigi verði meira en helmingur lánsins tekinn út áður en húsið er upp komið,
en hinn helmingurinn þá fyrst, er húsið er algjört og sannað er með lögmætri

Að vísu liggja fyrir hin tvö áður nefndu vottorð úr embættisbókum Bægisár-
prestakalls og Möðruvallaklausturs prestakalls, um ársdvöl Sæunnar á Krossastöðum,
og bæði hún og Sigurður Sigurðsson hafa borið fyrir rjetti, að hún hafi vistast fyrir
hans tilstilli, að $\frac{1}{3}$ að Krossastöðum, enda skýrir hún einnig svo frá, að hún hafi
verið þar í sjálfsmennsku að $\frac{2}{3}$ eða talið sjer að öllu leyti heimilisfang á nefndum
bæ 1878—79. En þegar þess er gætt, að Sæunn einnig skýrir svo frá, að hún hafi
ekki fengið að vera lengur á Efstalandi, að hreppstjórinn í Skriðuhrepp hafi optar en
einu sinni sagt sjer, að hún mætti ekki lengur vera í hreppnum, og að hún hafi verið
kaupakona bæði á Efstalandi og á Neðstalandi um sumarið (og síðar), og etið upp
sumarkaup sitt á þessum bæjum um veturinn, og tekið er tillit til þess, að Sigurður
Sigurðsson hefir kannast við, að hann hafi sagt við Sæunni, að hann hvorki vildi nje
mætti halda hana lengur, og þetta svo er borið saman við það atvik, að Sæunn fer
vorið 1879 aptur inn í Skriðuhrepp í vist til sinna fyrri húsbænda, án þess þá sje
nokkuð við henni amast, þá fæ jeg eigi betur sjeð, en að allt hafi miðað til þess, að
láta Sæunni víkja úr Skriðuhrepp, áður en hún gæti öðlast þar sveitfesti, og eins og
öllu þar að auki vikur við, samkvæmt framburði hennar og Sigurðar, þá virðist svo,
sem Sæunn hafi ekki sleppt heimilisfangi sínu á Efstalandi, þar sem hún er í kaupa-
vinnu nokkurn hluta sumarsins 1878 og dvelur um tíma veturinn eptir. Með því
amtið þannig verður að álíta, að vist Sæunnar á Krossastöðum á árinu 1878—79 eins
og hún virðist vera til komin og henni hefir verið varið, geti eigi verið því til fyrir-
stöðu, að hún hafi áunnið sjer framfærslurjett í Skriðuhrepp, úrskurðast hjer með, að
Sæunn Þjetursdóttir skuli álitast sveitlæg þar í hrepp. Þetta gefst yður hjer með
þjenustusamlega til vitundar, herra sýslumaður, yður til leiðbeiningar og birtingar
fyrir hreppsnefndinni í Skriðuhreppi.